

דברי תורה והסלידות

י"ל ע"י מכון אהל אברהם

להוצאת ספרי מודינו הרב הגאון ר' אברהם בן ציון ביער שליט"א

רב דשכונת ריב"ל ב"ש

פרשת בא

ז' שבט

גליון שצ"ו

שנה ט'

לעני"ג הגה"צ מוהר"ר מאיר רפאל ב"ר ניסן זצ"ל

קול השיעורים

ממורינו הרב שליט"א

073-371-8218

אהבת ד' מקרבת

שיהיה עוד צדיקים, ומובן שבשכר שלו נזכר הלשון להנחיל "אוהבי" יש שמורה על הצדיקים שעובדים מאהבה. זה גם הלשון אוהבי שמורים על העובדים מאהבה. עכת"ד הרה"ק מלובלין ז"ע.

הצבועין מפילים את המדריגות

ובאמת זה שייך רק למי שעובד את השי"ת מאהבה, דמי שעובד את השי"ת מיראה, מפחד לקרב אנשים אחרים לעבודת הבורא, דשמא יהיו ביניהם צבועים, ויורידו אותו מגדולתו, וכמו שמבואר במאור ושמש (פרשת תזריע) וז"ל: דהנה בודאי הרשעים שפרקו עול מלכות שמים מעליהם בפרהסיא - יוכל האדם לשמור עצמו ולהתרחק מהם, שרואה שמעשיהם בלתי טובים, אבל אלו שמראין עצמם שהן מיושבי בית המדרש, ומתנהגין בחסידות ופרישות, ובקרבת ישימו ארבע, ועושין מעשה זמרי ומבקשין שכר כפנחס - מאיש כזה צריך האדם לשמור את עצמו, וירחק ממנו כמו שמרחיקין משור שחור ביומי דניסן, כי משחית עבודת הכשרים כשבא לכנסיה יחד עמם לתורה או לתפלה, מחמת שיש בו ניצוץ הקדוש הנוטה אל שרשו, רק שהוא מעורב טוב ברע, וכשבא לכנסיה יחד עם עובדי השם - הניצוץ נוטה אל שרשו אל הקדושה ונפשו משוקע בתאוות רעות, ועל ידי זה הוא מביאם לעצבות או לעצלנות, והם נופלים מהתלהבות שלהם ומתשוקתם, והעובד ה' באמת יוכל לידע זאת כשרואה שנופל מההתלהבות שלו בתפלתו או בתורתו - בודאי הוא מחמת שיש בכנסיה זו איזה מן הצבועין שמראה עצמו לכשר, והנגע שלו הוא בפנים.

ורק אם הוא עובד את השם מאהבה, אינו מסתכל על גדולת מדריגתו ורוצה לקרב עוד ועוד אנשים שיהיו עובדים את השי"ת.

יישוב הדיוקים

ובזה מתרץ בספה"ק דעת משה את קושייתנו מהפסוקים הנ"ל, והביאור כך הוא שפרעה שאל למשה מי ומי ההולכים, כי ידע שהדור במצרים היה מעוט צדיקים ורובן היה רשעים, וכמו שכתוב מפורש בפרשת בשלח, וחמושים עלו בני ישראל, אחד מחמשה שלא כל אחד רצה לצאת, ומשום כך היה כמצחק בפרעה, ושאל את משרע"ה, מי ומי ההולכים, אתה אומר שרוצים לעבוד את ה', תדע שהם לא כמוך, ואתה רוצה לעבוד את ה' אתם ביחד, הם יורדוך ממדריגתך, ומ"מ משה רבינו ענה אותו, בנערינו ובוקנינו נלך, דהיינו הן מי שבחינת נערים, שצריכים להתחזק ולהתגבר על יצרם, והן מי שבחינת זקן כמו שאמרו חז"ל (קידושין לב ב) זקן זה שקנה חכמה, עם כולן נלך לעבוד את ה' לא כמו שאתה פרעה חושב שהם יורידו את משה ממדריגתו הגבוהה, אלא אדרבה הוא יעלה אותם ויקרבם לעבודתו ית"ש, כיון שאוהב את הקב"ה.

יעזור הקב"ה שנוכה לעבוד את הבורא מתוך אהבה, ומדה כנגד מדה נוכה לאהבת עולם תביא להם וברית אבות לבנים תזכור בביאת משיח צדקינו בב"א.

עה"פ יושב את משה ואת אהרן אל פרעה וגו', מי ומי ההולכים, ויאמר משה בנערינו ובוקנינו נלך בבנינו ובנותנו בצאננו ובבקרנו נלך וגו', ויאמר אליהם וגו', לא כן לכו נא הגברים וגו'.

דיוק בפסוקים הנ"ל

באמת קשה מה כיון פרעה בקושיותו מי ומי ההולכים, ועוד יותר קשה תשובת משה, הרי די באמרו בנערינו ובוקנינו ולמה המשיך ופרט בבנינו ובנותנו, הרי הם בכלל.

להנחיל לכל צדיק וצדיק

ונקדים דברי הרה"ק מלובלין ז"ע, על המשנה (עוקצין פרק ג משנה יב) אמר ר' יהושע בן לוי עתיד הקדוש ב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמ' (משלי ה) להנחיל אוהבי יש, והקשה שם הרה"ק דמה הוא הכפל לשון "לכל צדיק וצדיק" דהיה ליה למימר לכל צדיק, ודי בזה.

ותירץ הולובלינער ז"ע, דיש שני סוגים של צדיקים, א) אחד שעובד במידת היראה לבד, ומשום זה הוא לא משדל לאחרים לעבוד את הבורא, רק לעצמו עובד ומתקן מעשיו, ב) יש צדיק בבחינה אחרת שעובד מאהבה, ומשום אינו עובד את ה' בעצמו לבד, אלא גם משדל לאחרים שיעבדו את הבורא, כדי שיהיו כל העולם עבדים לה', ואינו מקנא שום אדם, אדרבא, מוסיף שמחה בלבו, על כל אחד שנוסף לעבוד את השי"ת, ואינו מחשב שהפחותים מערכו מפילים אותו ממדרגתו, רק אדרבה הוא מקרבם בכל מיני קורבה.

אוהב את ה' ומקרב את הבריות

ובאמת זה הוא המצוה לאהוב את השם כמו שכתב הרמב"ם (בספר המצוות מצות עשה ג) וז"ל: והמצוה השלישית היא, שצונו לאהבו יתעלה, וזה שנתבונן ונשכיל מצותיו ופעולותיו עד שנשיגהו ונתענג בהשגתו תכלית התענוג, וזאת היא האהבה המחוייבת, "וכבר אמרו שמצוה זו כוללת גם כן שנדרוש ונקרא האנשים כולם לעבודתו יתעלה ולהאמין בו", ועי"ש ברמב"ם שמבאר ע"ד משל, כי כשתאהב אדם, תשים לבך עליו, ותשבחהו, ותבקש מאנשים לאהוב אותו, ומסיים שם הרמב"ם דה"ה באהבת הבורא, דכשתאהב הקל באמת, כמה שהגיע לך מהשגת אמיתתו, הנה אתה בלא ספק תדרוש ותקרא הכופרים והסכלים לידיעת האמת אשר ידעת אותה.

וכן הוא בסיפרי, ואהבת את ה' וכו', אהבהו על הבריות, כאברהם אביך, שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. והביאור הוא דכמו שאברהם בעבור שהיה אוהב השם, [כמו שהעיד הכתוב (ישעי' מא) אברהם אוהבין], היה גם כן לגודל השגתו ומחזק אהבתו, דרש האנשים אל האמונה, כן אתה אוהב אותו עד שתדרוש האנשים אליו. זהו תורף דברי הרמב"ם עיי"ש כי קיצרנו.

ובזה תירץ הולובלינער ז"ע, דזה רמו התנא, עתיד הקדוש ב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמ' (משלי ח) להנחיל אוהבי יש, דלכן אומר צדיק ו"צדיק, בוי"ו המוסיף, לרמוז, שמי שעובד מאהבה, רוצה

פניני הפרשה

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו' שיתי אותותי אלה בקרב וגו' את אשר התעללתי וגו'.

הנה אמרו חז"ל במדרש רבה (שמו"ר טו, ה) על פסוק ועברתי בארץ מצרים, אמר ר' שמעון גדולה חזיתן של ישראל, שנגלה הקב"ה במקום עכו"ם ובמקום טינפות ובמקום טומאה בשביל לגאלן, משל לכהן שנפלה תרומתו בבית הקברות כו', הרי שמצרים היה מקום טומאה גדולה שהיתה ערות הארץ, ובפרט בביתו של פרעה שפרעה היה מקור הטומאה, והיה הטומאה בביתו גדול מאוד, ובוודאי אין רצונו של צדיק לכנוס במקום טמא כזה, ובפרט לדבר עם איש בליעל וטמא כזה, ולכן אמר השי"ת למשה הגם שאני יודע שאין רצונך לכנוס בבית טמא ולדבר עם הטמא, עם כל זה אני אומר לך, בא אל פרעה, כביכול כאדם שאומר לחבירו בא עמי, וזהו שנאמר כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו, נמצא כי אני כביכול שוכן שם, ומכביד את לבם.

והענין הוא על דרך שפירש בספר אור החיים על פסוק (במדבר כג, ה) וישם ה' דבר בפי בלעם, שנתן מסך מבדיל בין פיו הטמא לדברי קדושה שרצה השי"ת שידבר יעו"ש, על דרך זה היה כאן, והמסך הזה הוא משם אלקים שיש בו ק"ך צירופים גימטריא מס"ך, וכ"ז הוא מפני חזיתן של ישראל ירד כביכול למקום נמוך כזה כמו שמובא במדרש הנ"ל, ועל דרך זה [פירשת] הכתוב (ויקרא טז, טז) השוכן אתם בתוך טומאותם, והיה די שיאמר השוכן אתם בטומאותם, רק הפירוש שהיה כביכול בתוך ובאמצע הטומאה, ויש להבין זה על פי משל, למדן וחריף גדול שלומד עם תינוק קטן, שצריך לירד משכלו ולצמצם שכלו מאוד לטובת הקטן, כן על דרך זה עשה השי"ת לטובתינו, וזהו שנאמר ולמען תספר באזני בנך וכן בנך, תצמצם שכלך להם ותקח ראייה ממני את אשר התעללתי במצרים, התעללתי פירוש מלשון עולל ויונק וקטנות, שתבין ממה שהקטנתי עצמי כביכול וירדתי לקטנות כזו שאין שיעור וערך, רק לצרכיכם, כן תעשה אתה לצורך בנך וכן בנך.

דבר נא באזני העם וגו'. ועיין מ"ש בפ' לך באריכות פירש"י אין נא אלא בקשה שלא יאמרו וכו'.

והקשו המפרשים דה"ל כפשוטו לקיים ואח"כ יצאו ברכוש גדול, ויש לומר שהשי"ת ידע כי לא נמצא רכוש גדול המספיק לאדם לפי דרך הטבע כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו [קה"ר א, ג] כמש"ה [ישעיה נה, ב] למה תשקלו כסף בלא לחם ויגיעכם בלי לשבעה וגו', ר"ל שאין בו שביעה, אלא שמצינו שאמר הכתוב [מלאכי ג, י] והריקותי לכם ברכה עד בלי די אחז"ל [תענית ט.] עד שיבלו שפתותיכם מלומר די, והוא עיקר הברכה שהקב"ה משנה את טבע האדם להיות שמח בחלקו ויהיה לו העבודה למותר ולמשא, וכן הוא אומר [דברים ל, ט] והותירך ה' בכל מעשה ידיך וגו', וכן הוא במצרים שהקב"ה הוצרך לבקש מהם שיקחו וכן אמרו [ברכות ט ע"ב] וישאילום בע"כ דישאל, והוא שנתן להם הקב"ה שביעה והיה להם למותר ולמשא, אך לפי"ז אכתי קשה למה הוצרך השי"ת ליתן להם השביעה קודם השאלה והוצרך אח"כ לבקש מהם שישאלו,

היה לו להמתין בשביעה זו עד שישאלו כל מה ששאלו ואח"כ יתן להם השביעה, והרי נתקיים ברכוש גדול, אלא לפי שלא היה ניכר לאברהם שהיה להם שביעה ולא רצו יותר אלא בזה שהוצרך לבקש ושאלו בע"כ.

ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה. הנה אפילו הדיבור לא נתגלה למשה במצרים [שמו"ר פי"ב ה], וכאן כביכול השי"ת בעצמו ובכבודו נתגלה במצרים, והנה אמרו רז"ל [נזיר כג ב] גדולה עבירה לשמה וכו', והנה סגולת המצוה לעורר הטוב, וסגולת העבירה לעורר רע, אך בעבירה לשמה הנה תתעורר הדין, אבל הדין הוא על שונאי ישראל והוא לטובת ישראל, וכביכול הבורא ית"ש אשר קדשנו במצותיו, רצ"ל מצות שלו שהוא בעצמו מקיים אותן המצות, אמר ועברתי בארץ מצרים, לא אמר וארד וכיוצא, רק ועברתי כביכול עבירה לשמה, ועל ידי זה הדין על ראש רשעים יחול והכיתי כל בכור וכו' ובכל אלקי מצרים אעשה שפטים. אגרא דכלה

ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה וגו', לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו (שמות י, כב כג).

יש לרמוז תוכחת מוסר, אנשים אשר עינים להם ולא יראו כושר מדותיהם הטובים של משכילים, כי אם כל עצמם ליפות את אורחותם, אם טוב ואם רע הכל נכון לפניהם, וזה הגורמת להם שבלתי אפשרי להם לילך ממדריגה למדריגה, וכאשר בארתי פירוש המשנה (אבות פ"א מ"ז) כל ימי גדלתי בין החכמים, ועיקר הדברים כל ימי גדלתי והלכתי ממדריגה למדריגה, ולא עמדתי במדריגה אחת, ומה הגורם ככה להיותי בין החכמים, ואז הבנתי פחיתת ערכי ועדיין לא למדתי אפילו מדה אחת טובה מרבתי, והכלל, מי שרוצה לעמוד במעלה המובהרת, צריך לקיים בעצמו מה שכתוב (תהלים קיט, צט) מכל מלמדי השכלתי, וכמאמרם (תענית ז, א) הרבה למדתי מרבתי ומתלמידי יותר מכולם, ובפרט איש מרעהו וחבירו יכול ללמוד מדות טובות וכדומה מהמעלות, אמנם עתה בדור הזה רבים עמי הארץ אשר לא ידעו בין ימינם לשמאלם, ועם כל זה הם מתפרצים ומתפארים ליטול את השם והכבוד, וכל מה שיוכלו ליתן דופי באחרים אזי מתכבדים בקלון חבריהם, ומזה נמשך בעונותינו הרבים שנאת חנם, ואיש את רעהו חיים בלעו, ופערו פיהם לבלתי חק, מול דברינו הנ"ל ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים, כלומר בהעדר הדעת ויהי חשך אפלה, ונופלים בבחינת מיצר ים החכמה, ומפרש הכתוב מה הוא החשך ואפלה, לא ראו איש את אחיו, ראו משמעו לשון חשיבות, כמו רואה אני את דבריך (ר"ה כה, א), וכמו רואה אני את דברי אדמון (כתובות קה, ב), וזהו לא ראו איש את אחיו, ירצה לא חשבו בלבם איש את אחיו ללמוד ממעשיהם הטובים, ואדרבא ממצייאים תמיד חסרונות וקלון ודופי, ומיפיים מעשה עצמם, ולכן הולכים בחשך ולא אור להם לילך תמיד ממדריגה למדריגה, וזהו ולא קמו איש מתחתיו, כי אם המה תמיד במדריגה אחת, והוא רק בחינת עומד ולא הולך, ובאמת איש הישראלי צריך להיות תמיד בחינת הולך, ודו"ק **אור המאיר**

שיעורי הלכה

ממורינו הרב שליט"א

המשך סימן ו' / ברכת אשר יצר

סוברים שאומרים קודם יסתם ואח"כ יפתח.⁷

אי אפשר לעמוד ולהתקיים לפניך אפי' שעה אחת

ח. יש נוהגים לומר "אפי' שעה אחת"⁸, ויש הסוברים שלא לומר תיבות "אפי' שעה אחת"⁹.

שאם הפה היה נשאר סתום אחרי שיוצא ממעי אמו לאויר העולם, לא היה יכול להתקיים אפי' שעה אחת.⁴

וי"א שקאי על כל הנקבים שיש באדם.⁵

ז. אומרים קודם שאם יפתח אחד מהם, לפני או יסתם אחד מהם,⁶ מ"מ יש

שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם.

אם יפתח, קאי על כל האברים החלולים,¹ וי"א דקאי על הפה אם היה נפתח במעי אמו.²

בפירוש "אחד מהם" י"א שקאי על נקב אחד, ועל זמן מסויים, והיינו הפה,³

פסק בכה"ח (סק"א).

ועי' באשל אברהם (בוטשאטש), שכתב וז"ל: מוהר"ר דוד אבודרהם ע"ה [עמוד לח] כתב הנוסח באשר יצר שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם, וכן נדפס בקצת סידורים גם במדינות אלו, וכן שמעתי שאמר הרב הגאון בעל קדושת לוי נ"י, ולכאורה מצד שנכון לומר בדרך לא זו אף זו, מלומר בדרך זו ואין צריך לומר זו, והרי הרבותא יותר גדולה במה שאי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת על ידי פתיחה, משא"כ על ידי סתימה הוא פשוט, ממילא על ידי זה נראה לכאורה כעין הכרעה לומר כנ"ל, עיין שם ארוכות דברים בזה.

⁸ כ"כ בבאה"ט (סק"א), וכן הוא גירסת האריז"ל, (ולשיטתם נצטרך לכל הפירושים הנ"ל בהערה 3. ובהערה 4.) ועי' בט"ז (סק"ב) שהביא ב' הגירסאות, ועי' ש' דמסיים וז"ל: וא"כ ב' הגי' נכונים ואין למחוק שום נוסחא הנמצא מאלו השנים.

⁹ כ"כ במ"א (סק"ב) והובא דבריו במ"ב (סק"ג), והטעם דאז יכול לעלות תיבת "נקבים" על כל הנקבים שבגוף [עי' לעיל הערה 5, ולא יוקשה המציאות דאפשר להתקיים לאיזה זמן].

זמן, ואף הפה במשך חייו של אדם יכול להיות סתום למשך איזה זמן, אלא ע"כ דקאי על שעת יצירה. (כן ביאר בב"י שם, ועי' עוד בט"ז ובמג"א סק"ב, ובא"ר סק"א).

⁵ כן הוא בשו"ע בפירוש הב', דקאי על כל הנקבים, וגבול יש לאדם שיכולין נקביו ליסתם, ולא ימות, וכיון שעבר אותו הגבול אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת. [ובזה מיישב הב"י נמי מה שקשה על פירוש הא', (א דנקבים) דנקבים הם כרס ומעיים שפיר הוא שבת זה של סתימת ופתיחת הפה, לעשיית צרכיו, ובה מיושב דכיון שבכלל הנקבים הם פי הטבעת ופי האמה, ובכלל האברים החלולים הם כרס ומעיים שפיר הוא שבת זה מענין עשיית צרכיו, וכן נמי העתיק הב"י בשולחן ערוך ס"א]

ועי' בשו"ע, שהביא פירוש שלישי, שיכול להיות גם שהכונה באו יפתח, שאם יוצא לנקביו ביותר עד שיעבור הגבול, שיכול למות, וא"כ זה ענין עשית צרכיו ממש, עי"ש.

⁶ כן הוא הגירסא שלנו בגמרא וכן הוא ברש"י וברי"ף וברא"ש אם יפתח קודם, כ"כ בביאור הגר"א, והביאו המ"ב בסק"ב.

⁷ כ"כ במחבר, וכן הוא גרסת הרמב"ם, ועי' בסידור הרב שגם שם הגירסא הוא שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם. וכן

¹ שו"ע סעי' א', ובכללם הכרס ומעיים.

² עי' לעיל בהערות, דהבאנו מהט"ז (בסק"א) שפירש כך את הטור, דקאי על הפה, שאם היה נפתח במעי אמו לא היה יכול להתקיים, עי"ש בט"ז דמסיים, וז"ל: ועכשיו תפרש שפיר אח"כ שאם יפתח או יסתם, דהיינו בשינוי הנמצא בין במעי אמו לאח"כ, ובה מזכיר חכמת הבורא ב"ה, ומשום דעשיית צרכיו של אדם הוא ג"כ ע"י מציאת הנקבים, ע"כ סמכו ההודאה הזאת לאותה שעה כנ"ל דעת הטור.

³ כן כתב המחבר בפירוש הראשון, (וכן פירש הב"י לשי' הטור, דלא כט"ז הנ"ל) שזה לא קאי על כל הנקבים אלא על אחד הידוע, שיש נקב אחד שזהו הפה, ובשעת שהאדם במעי אמו זה סגור ואוכל מטבור שבמעי אמו, וכשיוצאים לאויר העולם נפתח הפה ונסתם הטבור, ואם הפה נשאר סתום, אזי אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת, שאי אפשר לחיות, וכמו שכתוב בגמרא (נדה דף ל':) כל זמן דתינוק במעי אמו טבורו פתוח ופיו סתום, יצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח.

⁴ דבשאר נקבים הרי אפשר להתקיים לאיזה

סיפור

ומיד שם פעמיו לבית המדרש, איש לא שם לב אליו, כי היהודים היו עצובים ומודאגים בגלל גזירה שאיימה עליהם, בגלל בנו של הסולטן שחלה במחלה אנושה ואביו המלך הכניס לראשו כי היהודים גרמו למחלת בנו באשר קללוהו שימות, על כן החליט הסולטן כי אם הבן לא יירפא הוא יגרש מארצו את כל היהודים, היום הוא היום האחרון של הגזירה, ואם הנסיך לא יהיה בריא, צפויה סכנת גירוש לכל היהודים אשר בעיר. בתום התפילה ישב כל הקהל בבית הכנסת לומר תהילים כדי להעביר את רוע הגזירה, ר' נסים התיישב אף הוא לומר תהילים יחד עם כולם, אולם מיד ניגש אליו השמש ושאל אם אין הוא במקרה מאריך ישראל? לשאלתו המשתוממת של ר' נסים מאין הוא יודע, השיב השמש כי הרב אמר שהוא מרגיש ריח של א"י בבית המדרש, "רבינו הוא יהודי קדוש" אמר השמש "בוא אתי ר' יהודי", הוא ניגש עם השמש לחדר פנימי, בו ישב הרב שהיה ישיש מופלג ובעל הדרת פנים.

כאשר השאיר אותם השמש לבדם, הושיט הרב לר' נסים את ידו לשלום ואמר לו, כי מזמן כבר לא הודמנו אצלו יהודי מאי, "מה עושים אחינו בארץ הקודש?" שאל הרב את האורח, ר' נסים השתומם מאד מאין יודע הרב כי הוא מאי? "בטח מרגיש כבודו את ריח הרימון אשר אתי", הוא אמר לרב, ספק שאלה וספק קביעת עובדה, "יש לך רימון מארץ ישראל?" שאלו הרב בקול נרגש, "כן רבי" השיב ר' נסים, "ואני חושב לאכול אותו עתה לכבוד ראש השנה לאילנות, ולכבוד ייחשב לי להתחלק בו עם כבוד תורתו". הרב הישיש קפץ עתה ממקומו וחיבק את ר' נסים בשתי ידיו, "השם יתברך שלח אותך הנה" אמר "כדי להציל את הקהילה הקדושה הזו מסכנת הגירוש המרחפת עליה". לאחר מכן סיפר לו הרב את הסיפור הבא: "ידוע לך בוודאי המצב בי אנו נתונים, ובכן אתמול בלילה ישבנו בבית הכנסת כפי שזה נהוג אצלנו היהודים הספרדיים, ואמרנו "תיקון" לכבוד ט"ו בשבט כולנו מודאגים מיום המחר, אך נסינו לגרש את המחשבות המטרידות ולבטוח בשומר ישראל שהוא לא ינום ולא יישן, בלמדי בספרים הקדושים התעמקתי בסוגייה ששמה פירות, כפי שוודאי ידוע לך, מובא בספרים כי קיימים שלושה סוגי פירות, א' כאלה שאוכלים אותם כמות שהם, כמו ענבים תמרים תפוחים וכו'. ב' כאלה שיש להם גרעין קשה, ביניהם אפרסקים, משמיש, דובדבנים וכו'. ג. ולבסוף יש פירות כאלה שאוכלים רק את התוך שלהם ואילו את הקליפה החיצונית זורקים, כאלה הם למשל הרימונים, האגוזים, השקדים ואחרים. והנה, ממשך הרב את סיפורו, כאשר התעמקתי בספרים כדי לרדת לעומקם של הדברים וללמוד את סודות הפירות, בהתחשב בעובדה כי העיקר הוא התוך הפנימי והמוסרת מעין רואה, בחשבי על כל זה, החלה המילה "רימון" מרצדת לנגד עיני, עד שלבסוף הבנתי כי במלה רימונים נעוץ התיקון, ומיד עלתה בלבי המחשבה רמונים זהו בעצם ראשי תיבות של דפואת מלך ובנו נסים יביא מהרה, השומע אתה ר' נסים? לא לחינם ניתן לך השם נסים, השם יתברך עשה אותך לשליח כדי לחולל על ידך נס בקהילה הזאת, רק בשביל זה שלח אותך השם הנה, הבה נלך מהר אל הסולטן אסור לנו לאבד זמן". תוהה ומבולבל ניגש ר' נסים יחד עם הרב הישיש אל ארמון הסולטן, הם מיד הוכנסו פנימה, והסולטן צעק להם במר יאישו הצילו את בני, הצילו, אם תצילו אותם אציף אתכם בזהב ולעולם לא אשכח לכם זאת, וליהודים היטיב כל ימי, תכניס אותנו אליו אמר לו הרב הישיש בעזרת השם אנו נרפא את בנך, הם נכנסו לחדר בו שכב הנסיך הצעיר חיזור וללא סימן של רוח חיים, ר' נסים הוציא עתה את הרימון פתח בוהירות את העטיפה והראהו לרב, הרימון היה טרי ועסיסי כמו ברגע בו נקטף מהעץ, ר' נסים הוציא סכין חתך את הפרי לשניים, חלק אחד השאיר לברכה וחלק אחד הוא ניקה מהקליפה וסחט כמה טיפות של מיץ לתוך כוסית קטנה, החולה בלע את הטיפות ומיד לאחר מכן הוא פתח את עיניו, עוד כמה טיפות וכולם ראו בעליל כיצד שבים אליו כוחותיו והוא מבריא והולך, הסולטן נישק את ידיהם של הרב הזקן ושל ר' נסים, הצלתם את חיי בני" אמר "לעולם לא אוכל לשכוח לכם זאת". הם הלכו הביתה שמחים וטובי לב, כדי לבשר ליהודים על הנס הגדול שארע להם. מאליו יובן כי לר' נסים לא היו יותר דאגות בנוגע לגזירה לבנותיו, הוא בא הביתה לטבריה מלא כסף וזהב מתנת הסולטן, בבית קידם את פניו עץ הרימון העתיק כשהוא שוב מלא פירות אדומים ועסיסיים.

בארצנו הקדושה ארץ ישראל, היה גר פעם יהודי חרד לדבר השם ושמו ר' נסים, הוא התגורר בבקתא קטנה לא הרחק מטבריה על שפת הכנרת, ר' נסים זה היה עני מרוד, לא היו לו לא שדות ולא כרמים, רק עץ רימון בודד אחד שעמד ליד ביתו הקטן, ואכן היה עץ זה ראוי לשמו, ולו ענפים עבים אשר בצילם ישב ר' נסים כל היום ולמד תורה, וכאשר הגיע הזמן והעץ נתמלא פרי אדום ועסיסי, לא היה קץ לשמחה שהיתה שורה בביתו של ר' נסים, משום שעץ זה היה מקור פרנסתם, הם עצמם אכלו מפריו ואת הנותר מכרו והתפרנסו ממנו כל השנה.

ב"שלושת השבועות" היה העץ תמיד מלא פירות אך איש לא נגע בהם אלא חיכו עד לאחר ט' באב, ורק לקראת שבת נחמו ניגש ר' נסים אל העץ ויחד עם בניו הוריד ממנו את ביכורי הפרי, וברטט של קדושה היה מברך "שהחינו" ומחיה את נפשנו בפרי הטעים. לרימונים של ר' נסים יצא מוניטין בכל הסביבה, ויהודים ולהבדיל הערבים באו לקנות מהפירות שלו, וכפה לאוזן נמסר כי הרימונים האלה סגולה הם לבריאות והמרבה לאכול מהם הרי זה משובח, מובן כי לעושר רב לא הגיע ר' נסים עם עץ הרימון היחיד שלו, ובקושי הרוויח למחיתו ולמחיתת ביתו.

שנים נקפו ובנותיו של ר' נסים התחילו אט אט להגיע לפרקן, ונתגלה הצורך לחשוב על חתנים הגונים שישאו אותן, אולם נדוניה כפי שזה היה נהוג בימים ההם לא היה לר' נסים, יתר על כן ביום בהיר אחד קרא לו אסון, היה זה בדיוק אחרי "שלושת השבועות" כאשר התברר כי עץ הרימון עומד ריק בלי פירות, ניצב לו ר' נסים מתחת לעץ ככל שנה בערב שבת נחמו, וכולש בעיניו אולי יראה לפחות רימון אחד שאפשר יהיה לברך עליו ברכת "שהחינו", הוא מסתכל ומסתכל ומעיניו זולגות דמעות, אין אפילו רימון אחד על העץ. "אברהמילה בוא הנה" קורא הוא פתאום לבנו שבגיל בר מצווה, בוא נא ועלה על העץ אולי תגלה בין העלים איזה רימון, ונוכל מחר א"ה לברך עליו, אברהמילה הנו בחור זריז וממולח לא צריך לומר לו פעמיים והוא כבר על העץ, למטה מחכה לו אביו בנישימה עצורה, "מצאתי" קורא פתאום אברהמילה מבין ענפי העץ, "מצאתי רימון נאה" "ברוך השם" אומר ר' נסים ושפתותיו מרחשות תודה על כי יוכל לברך בשבת על הפרי ברכת "שהחינו", "עוד אחד מצאתי" קורא עתה הילד, ור' נסים חוזר ואומר ברוך השם, עוד פעם אחת, הודיעה קריאתו הנרגשת של הנער כי מצא רימון שלישי. אחר כך ירד מהעץ והודיע כי אין יותר, ר' נסים שבחן את הרימונים היה מלא התפעלות, גדולים יפים ועסיסיים כאלה עוד לא היו על העץ שלו אף פעם, גם אברהמילה אמר כי טרם ראה רימונים יפים כאלה. לא עבר הרבה זמן עד שהחלו לבוא נשים עם סלים גדולים, הן רצו לקנות כרגיל רימונים מר' נסים, אולם הוא הודיע להן כי לצער הרב הפעם אין לו רק שלושה אלה אותם אינו מוכר, כי הם דרושים לו לשם ברכה. הנשים שהבינו לרווחו אחילו לו כי השם ימלא את חסרונו בשנה הבאה. שמחה גדולה שמחו ר' נסים ומשפחתו באותה שבת נחמו, ראש המשפחה חתך שני רימונים חילקם לחלקים שווים בין הילדים, ואילו את השלישי השאיר מבלי לגעת בו, בינתיים פשטה שמועה כי שלושת הרימונים שנקטפו השנה מעצו של ר' נסים סגולה מיוחדת להן, כאשר עסיסן של כל הפירות מרוכז בפירות אלה, החלו לבוא אנשים שהציעו סכומי כסף גדולים תמורת הרימון הנותר, אולם ר' נסים השיב את פני כולם ריקם והודיע כי את הרימון הזה הוא משאיר לחמשה עשר בשבט, גם אשתו ביקשה אותו למכור את הרימון באומרה כי הנה אין כבר לחם בבית והבנות מזדקנות ויש להשיאן, אולם גם לה אמר ר' נסים אותו הדבר בהוסיפו כי השם יעזור ואין מה לדאוג, אולם אשתו לא נתנה לו מעתה מנוח היא הפצירה בו לצאת לחו"ל ולאסוף כסף להכנסת כלה, ר' נסים דחה הצעה זו באומרו כי אין הוא רוצה להפיק שום רווח מהעובדה כי הוא תושב א"י, ושהיהודים בחו"ל ירחמו עליו בשל כך, למרות זאת בראותו את הצער בעיני אשתו ובנותיו החליט לצאת לדרך, אך קיבל על עצמו לא לגלות בשום מקום שהוא בן ארץ ישראל בלב כבד הוא נפרד ממשפחתו ויצא לדרך, בדרך נודדו עבר ר' נסים ערים וכפרים, והיה בהרבה מקומות, מאחר ולא אמר כי הוא מאי, לא שם איש לב אליו וכמובן שלא הצליח לאסוף כסף למטרה בגללה יצא את הארץ, כך הוא התגלגל ממקום למקום עד הגיעו לקושטא, היה זה בדיוק ביום חמשה עשר בשבט כאשר נכנס ר' נסים לעיר,